

[Hans Kjær.]

hedspolitik. Når kendsgerningerne viste noget andet, så spåede man, at de ulykkeligste arbejdsløshedstal lå lige omkring hjørnet. Nu er det rigtigt, at der i forårsmånederne skete en dæmpning i presset på arbejdsmarkedet ved en mindre stigning i arbejdsløsheden. Men ledighedsniveauet stabiliseredes i sommermånederne, og den lige gennemførte analyse har jo været præget af en betydelig større optimisme, end regeringen har lagt for dagen. Det skal huskes her i disse vintermåneder, hvor de statsfinansielle virkninger af særtolden er en yderligere stramning, og hvor den risiko, som samme lov indebærer for beskæftigelsen, så stærkt er fremhævet fra såvel ledere som ansatte i virksomhederne og endog fra fremtrædende personligheder inden for fagbevægelsen.

Økonomi- og budgetministeren siger i sin fremsættelsestale, at det er hensynet til betalingsbalancen, der må sættes forrest ved tilrettelæggelsen af vor økonomiske politik i 1972 og de nærmest følgende år. Det kan vi helt tilslutte os. Det er jo ved snart adskillige lejligheder sagt, at det ikke er dette mål, der skiller os, men at det er anvendelsen af metoderne for at nå dette mål, vi ser så fundamentalt forskelligt på.

Den tidligere regering satte fra starten ind på at bremse stigningerne i udgifterne, og det lykkedes da også successivt at opnå en reel lavere stigningstakt. Offentliggørelsen af redegørelsen om perspektivplanlægningen, der nu af økonomi- og budgetministeren har fået betegnelsen PP-1, dokumenterede nødvendigheden af en fortsat og forstærket indsats. Ved gennemførelsen af kommuneskatteløftet og begrænsningen af de kommunale lånerammer blev hele den offentlige sektor inddraget i arbejdet. Her må jeg indskyde, at vi finder det glædeligt, at ministeren i hvert fald vil fastholde, at den kommunale sektor fortsat må indgå i helheden af den økonomiske politik. Det er vigtigt, at der hurtigt og alvorligt kommer gang i forhandlingerne om denne nødvendige koordination.

Med finansplanen fra august, der — som ministeren rigtigt konstaterer — måtte betragtes som oplægget til den daværende regerings finanslovsforslag, var vi endelig,

for første gang i umindelige tider, nået frem til, at den reelle stigning i statsudgifterne var bragt i takt med den forventede produktionsstigning i vort samfund.

Som det blev sagt af den daværende finansminister var der på ingen måde tale om at sætte udviklingen i stå. Ingen underkender, at der er betydelige behov for fortsat forbedret offentlig indsats på væsentlige områder, og ingen underkender, at der også på væsentlige områder er en direkte sammenhæng mellem erhvervenes produktionsvækst og den offentlige indsats. Men belært af erfaringerne fra 1960'erne, som var tydeliggjort af PP-1, måtte vi finde det tvungende nødvendigt at stemme op for en udvikling, hvor væksten i de offentlige ydelser bremser for den nødvendige erhvervsudvikling og dermed forhindrer eller forsinker den vækst, som skal muliggøre også løsningen af de offentlige opgaver. Det var klart forudsat, at man for at nå denne nødvendige afbalancering måtte holde fast ved den udviklingslinje i udgiftspolitikken, der nu var lagt frem, og derfor måtte afstå fra nye omfattende udgiftslove i indeværende folketingsår, medmindre man i hvert fald kunne anvise tilsvarende yderligere besparelsesmuligheder.

Det er den faste linje i den økonomiske politik, som det nu fremlagte finanslovsforslag bryder med. Bedømt herudfra må vi frygte, at regeringen vil føre os tilbage til en gentagelse af 1960'ernes fejltagelser.

Vel erkender økonomi- og budgetministeren nødvendigheden af, at der fastholdes en stram finanspolitik. Det vil sandelig også fornemmes sådan af borgerne, for statens indtægter får igen en ordentlig tak opad. Af de forventede lønstigninger skal borgerne igen af med lige ved 4.000 mill. kr. i skatter og afgifter og dertil yderligere 1.000 mill. kr. til særtolden. Men da udgifterne som allerede nævnt stiger med 5.500 mill. kr., er resultatet alligevel en ikke ubetydelig formindskelse af den finanspolitiske stramning og af kasseoverskuddet.

Nu mener økonomi- og budgetministeren, at denne stærke udgiftsforøgelse ikke har nogen videre ekspansiv virkning, fordi der i højere grad er tale om indkomstoverførsler end om direkte udvidet statslig aktivitet. Vi må sætte et stort spørgsmålstegn ved rigtigheden af denne anskuelse. Pen-